

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Andreae Alciati Emblemata

Alciati, Andrea

Patavii, 1661

In formosam fato praereptam. Emblema CLVI.

[urn:nbn:de:bsz:31-127360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127360)

In formosam fato præreptam.

EMBLEMA CLVI.

Cur puerum Mors ansa dolis es carpere Amorem,
Tela tua ut iaceret, dum propria esse putat?

COMMENTARII.

- I. **M**ORS Amori altum dormienti surripit arma, arcum, sagittas, & pharetram; ipsi verò sua vicissim relinquit. salcem cum clepsidra.
- II. **E**IUSDEM est argumenti cum superiori, quo defert cuiusdam formosæ virginis immaturum obitum. Increpat itaq; Mortem tanquam huius funestissimi mali causam, nimirum quæ Amori dormitanti tela detraxerit: quo effectum est, ut postmodum lechiferis pro blandis lætisq; veteretur. Ita ferè fit, ut puella nobiles tumulo recondantur, quæ potius thalamo erant addicendæ. Respexit huc Claudius Minos,

dum aliquando epigramma luderet in gratiam nobilis cuiusdam adolescentis, qui magno suo dolore amicam, lectissimam primæque nobilitatis iuenculam, præmatura morte sibi ereptâ lugebat; cuius carminis hæc fuit pars quædam:

Ab virgo infelix, qui d te Libitina trucidat

Tam citò, formoso digna puella viro?

Invidit thalamo tumulus, quo tpe primas

Coniugij tædas ipse parabat Amor.

Sic penetrabilius telum fuit istud Amoris:

Mors aberat, mortè cuspide fecit Amor.

Sic male suadus Amor: Mortis qui specula

dirus

Tt 3 Arri-

Arripuit, quando lethifer omnis erat.
Sed nil nos questusq; iuuant, mollesq; su-
surri.

Virgo iaces, thalamis aptior una tuis.
Quam misere ante diem Parcarum stami-
ne raptā

III. Conderis in tumulto, diena puella thoro:
AVSA dolis es carpere] decipere, falli-
re Poetarum est figmentis ludere, rebus in-
corporeis corpora trit uere, & quicquid na-
turale vel fortuitum est, ad artem consi-
liumve referre?

Dum propria esse putat] Allusio ad erro-
rem & mutationem armorum, quam Em-
bl. mare precedente fuse explicauit.

IV. OBIURGAT (vt dictum est) Mor-
tem, quod Amorem cæcum & puerum fe-
fellerit, tradens illi arcum & sagittas mor-
tiferas, quibus dum pueros & uirgunculas
percutit, mortale vulnus instigat. Id autem
fit immodica amoris vehementia. Quod

Puellarū mors pra-
propria. quidem saepenumero contingit, vel cum
puellae amore captæ desperantes expirant,
mortemq; spontaneam aliquando malūt,
quā ab aliqua spe incerta ac dubia lacta-
ti distulsi: aut cum corporis aliqua ægritu-
dine, vel causa alia minimè cognita, quo
tempore de coniugij negotijs agendum e-
rat, antè mori discūt, quā viuere inceper-
int. Sic enim amor ille cæcus tenera & im-
paciens, imò verò exspes, corripere tela
mortis dicitur, cum iuuenule ille teneræ
& delicatæ aut se falli sentiunt, aut nihil
spei fore intelligūt in eo, quem ardētī ani-
mo cōcupiuerant. Sic plerumq; mala for-
tuna prosperam illam fallit & superat. Tā
enim vixit sunt eius vices, vt cum maxi-
mè lata speremus, tristissima eueniant; su-
bitoq; ex stare eius. Nam fata regunt ho-
mines. Et venuste canit Ouidius 4. de Pōt.
Ludit in humanis diuina potentia rebus.

Et certam presens vix habes hora so-
dem.

Tu quoque fac timeas, & quæ tibi lata vi-
dentur.

Dum loqueris, fieri tristia posse puta.

In hac sententiam ita philolophus est
Lucilius, teste Seneca Non repete in mor-
tē incidimus, sed minutatim procedimus.
Quotidie morimur, quotidie enim demit-
tur aliqua pars vitæ; & tunc quoq; cum
crescimus vita decrescit. Infantiam amisi-
mus, deinde pueritiam, deinde adolescen-
tiam: vsq; ad hesternum quidquid transiit

Quotidie
mori-

temporis, periit: hūc ipsum quem agimus
diem, cum morte diuidimus. Mortis autē
venturæ tres nuncios recenset Hugo, ca-
sum, infirmitatem, senectutem. Casus du-
bia, infirmitas grauias, senectus certa denū-
ciat. Casus denunciat mortem latentem, in-
firmas apparentem, senectus præsentem.

Sed fabo lim. os iste poscit. Quidā cum
morte p. ille batur, ne se improuultum o-
primeret, sed mitteret prius qui mone-
ret, quæque indicaret ipsam appropinquare.

Mors hoc ipsi recipit, cum non profus ip-
si parcere possit, non tamen incautum ob-
ruturam vniquam. His pollicitationi-
bus securus, idem elatus, animo securo
vitam egit; cumq; minimè metueret, ec-
ce mors ipsum ablatum adest. At misit
tergueratur, restitit, queritur grauius,
se præter datam fidem fraude circumuen-
tum abipi, Mortis accusat vanitatem: ne-
minem enim adfuisse, qui ipsius aduen-
tum prænuiciat. Sed Mors contra, plu-
rimos ad ipsum nuncios ablegatos demō-
strat. Quid enim? ait. Nonne annis
abhinc sex febrī, ac post biennium rursum
grauedine ac distillationibus laborasti?
Nonne & interea sepe cum tussi capitisq;
doloribus es confictatus? nonne & nu-
per anhelasti? quibus omnibus, vt aduen-
tantis mortis prænuicijs, non longè il-
lam abesse commoneci debuisti. Quin e-
tiam pauld ante meum hunc aduentum,

Super mor-
tis frater.

germanum fratrem ad te misit, veterno-
sum illum soporem, in quo aliquantisper
pro mortuo iacuisi. Ita Mors probata
fide sua, & altero falsi conuictio, lamen-
tantem ipsum & muliebriter euilantem
abripuit. Discant hinc omnes, quibus
propria salus cura est, quid facere nos o-
porteat; atq; d. quam faceremus omnes
prudenter, si maturè sarcinas colligere-
mus hinc abituri, & pulchrum existima-
remus, ante mortem consummata: vitam,
& deinde p. expectare aliquam temporis
partem. Ecquem enim nostrum eiusmodi
mortis apparitores non malkoties in-
terpellarunt, & ad migrandum eximul-
larunt? Scilicet.

Mille modis lethi miseris mors una sa-
sigat.

inquat Statius. Quin igitur sursum cur-
sum nostrum dirigimus, & minitatem
imminentem, & exterminantem mortem
attendimus, ne simul cum corporis si-
cura

Etura animæ iacturam faciamus? Huc tur, Mors optima rapit, deterrima re-
etiam spectat illud, quod prouerbio fer-
linguit.

In mortem præpoperam.
EMBLEMA CLVII.

QVI teneras forma allexit, torstiq; puellas
Pulchrior & tota nobilis urbe puer,
Occidit ante diem, nulli magè flendus, Aresti,
Quàm tibi, cui casto iunctus amore fuit.
Ergo illi tumulum, tanti monumenta doloris
Astruis, & querulis vocibus astra feris:
Me sine abis dilecte? neque amplius ibimus vnà?
Nec mecum in studijs otia grata teres?
Sed te terra teget, sed fati Gorgonis ora,
Delphinesq; tui signa dolenda dabunt.